

ชื่อโครงการ การเชื่อมต่อของลวดบัวฐานในงานสถาปัตยกรรมไทย

กรณีศึกษา : สถาปัตยกรรมไทยภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

แหล่งเงิน งบประมาณเงินรายได้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน ๘๐,๐๐๐ บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการวิจัย นายสมโชค สิ้นบุญกุล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

ฐานบัวเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในงานสถาปัตยกรรมไทย ทั้งในเรื่องของการเป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงแนวคิดความหมาย และในเรื่องของหน้าที่การใช้งานเพื่อรองรับตัวอาคาร และยังทำหน้าที่รองรับองค์ประกอบอื่นๆที่ยื่นต่อออกมาจากตัวอาคารด้วย เช่น ชุ่มประตูปทความนี้เป็นการศึกษาถึงการเชื่อมต่อของลวดบัวฐานในงานสถาปัตยกรรมไทย ระหว่างฐานของอาคารและฐานชุ่มประตู โดยใช้กรณีศึกษาจากงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงที่มาและแนวคิด รวมถึงระเบียบแบบแผนในแง่ของการออกแบบ ให้เกิดองค์ความรู้และสามารถนำความรู้นั้นไปเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ บูรณปฏิสังขรณ์หรือเป็นแนวทางสำหรับการออกแบบงานศิลปะและสถาปัตยกรรมไทยต่อไป การวิจัยนี้อาศัยระเบียบวิธีในทางสถาปัตยกรรมเป็นหลัก ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถาปัตยกรรม คือ การศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องของการใช้งาน ผัง รูปด้าน วัสดุ กรรมวิธีในการก่อสร้าง และงานประดับตกแต่ง ร่วมกับการวิจัยในเชิงประวัติศาสตร์ศิลปะ ผลการวิจัยพบว่าการเชื่อมต่อของลวดบัวฐานระหว่างฐานตัวอาคารและฐานชุ่มประตูสามารถจำแนกออกได้เป็น ๓ กลุ่ม คือแบบที่มีความสัมพันธ์ต่อกันทุกส่วน แบบที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันเลย และแบบที่มีความสัมพันธ์ต่อกันเฉพาะบางส่วน โดยส่วนของชุ่มประตูและลวดบัวฐานชุ่มประตู มักแสดงถึงความพิเศษที่ต่างไปจากฐานของอาคาร เพื่อให้เกิดความเด่นชัดและเป็นการนำสายตาเข้าสู่ภายในตัวอาคาร รวมทั้งยังแฝงไปด้วยแนวคิดความหมายที่สื่อถึงเรือนแก้ว หรือรัตนอมระ ปรากฏอยู่ในเหตุการณ์ตอนหนึ่งจากพุทธประวัติในสัปดาห์ที่ ๔ หลังการตรัสรู้

คำสำคัญ : การเชื่อมต่อ ลวดบัว ฐาน สถาปัตยกรรมไทย วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

Research Title: The Connection of Moulding Pedestal in Thai Architecture

Case study : Thai Architecture at Wat PhraSriratana Sasadaram, Bangkok

Researcher: Mr. Somchok Sinnugool

Faculty: Architecture

Department: Architecture

ABSTRACT

Base is an important elements in Thai architecture to show a concept and function for support a building and another protrudes element. This research is study for the connection of moulding pedestal in Thai architecture between the building base and pediment base in a casestudy of Rattanakosin architecture at Wat PhraSriratana Sasadaram, Bangkok. The objective of this research was to study concept, order and pattern in aspect of designing for beget the knowledge and guideline for the conservation, restoration and designing Thai art and architecture. This research use a collecting and analysis data in architecture and history of art method. The result show that the connection of moulding pedestal are distinguish in 3 group 1. relation 2. staccato 3. some relation. A pediment and moulding pedestal of pediment are distinctive form to approach inside to the building and represent to Rattanakra in the life story of Buddha.

Keywords : Connection Moulding Pedestal Thai Architecture Wat PhraSriratana Sasadaram